

El nou col·lector de salmorres també peta!

El col·lector de salmorres (antic) de la conca del Llobregat va ser construït per captar les salmorres generades per la mineria de potassa, evitar de seguir abocant-les al riu i millorar l'aigua de boca a Barcelona. Va entrar en ple funcionament l'any 1989; té per tant vint-i-dos anys de vida. És propietat de l'Agència Catalana de l'Aigua i Agbar n'és l'empresa concessionària. En aquests anys hi ha hagut més de 300 fuites o trencaments coneguts que han anat escampant la sal de la mort per diferents camps i boscos. Entre els més greus hi ha els tres vessaments entre l'agost del 2008 i el juny del 2009 que han arruïnat el paratge natural de la Corbatera, al terme municipal de Sallent.

El col·lector nou, molt més ample, havia de solucionar els problemes i les petades de l'antic, declarat ja obsolet; amb tot que no quedava clar si aquest continuaria transportant salmorres o no. Dividit en dos trams, havia d'estar acabat completament el 2009.

El primer tram del desdoblament del col·lector de salmorres comprès entre la potabilitzadora d'Abrera i l'emissari submarí de la depuradora del Baix Llobregat té més de 32 Km. Condueix les noves aportacions de salmorra procedents dels nous tractaments incorporats a les plantes potabilitzadores d'abastament d'Abrera (electrodialisi reversible) i de Sant Joan Despí (osmosi inversa). Aquests tractaments no serien necessaris ni produirien salmorres si les mines no deixessin els seus residus a l'aire lliure i sense protecció. Aquest tram està en funcionament des del 2008 i ha tingut un cost aproximat de 64 M€. A més, en paral·lel pel col·lector vell circulen les salmorres captades al voltant de les mines de potassa de Balsareny, Sallent i Súria i de les mines de sal de Cardona.

L'execució del segon tram va ser acordada pel govern de la Generalitat l'octubre del 2009, després dels vessaments a la Corbatera i d'altres. En el marc del debat de política general, el govern i l'oposició es van comprometre a iniciar els treballs el 2010. El març del 2011, el departament de Medi Ambient de la Generalitat, que llavors encapçalava el conseller d'Iniciativa Francesc Baltasar, va reiterar en una visita al barri de l'Estació de Sallent que el col·lector nou es començaria a executar el 2010. Encara no s'ha fet res.

Durant la segona setmana d'agost, el col·lector nou ha petat d'una manera important a Martorell, a la riba esquerra del Llobregat enfront de l'empresa Solvay. Una extensió d'uns 15000 m² d'horta on creixien fruiters, vegetació de ribera i canyars ha quedat absolutament arrasats per l'abocament de molts metres cúbics de salmorra. Sembla ser que per una vàlvula ja malmesa, el "colador de salmorres" ha tornat a escampar la mort a la riba i vessar la salmorra al riu.

Ens plantegem preguntes:

- Quines responsabilitats assumiran les administracions, si la nova solució no funciona?
- Té sentit, encara avui, mantenir unes indústries que necessiten abocar hectòmetres de residus al mar? No seria més lògic obligar-les a ser sostenibles?. Pel cas de la mineria de potassa, el Departament d'Enginyeria Minera i Recursos Naturals de la UPCⁱ va elaborar un estudi, negligit per la administració, on demostrava que és factible retornar el residu a l'interior de la mina.
- Són els col·lectors de salmorres una solució o una extensió del problema?
- Quan i com es pensen construir els trams de col·lector nou Cardona-Castellgalí i Balsareny-Castellgalí-Abrera?

ⁱ Vegeu la sèrie de tres articles i l'enllaç per baixar-vos l'estudi a <http://www.prousal.org/prousal.php?id=138&lang=ca>